

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelseförvaltningen
Per-Olof Kroon

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-09-23
Diarienummer: KS 2024/0225

Systemval för insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall från skärgården i Österåkers kommun

Sammanfattning

Senast den 1 januari 2027 ska Sveriges kommuner ha infört fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter. Österåkersvatten AB:s styrelse har till följd av detta inkommit med förslag om att Kommunfullmäktige ska besluta att insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall ska ske via gemensamma, strategiskt utplacerade, insamlingsplatser inom hämtningsområdet skärgården.

Beslutsförslag

Österåkers stadshus AB föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Godkänna att insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall ska ske via gemensamma insamlingsplatser inom hämtningsområdet skärgård.

Ärendet

Roslagsvatten har genom Österåkersvatten AB:s styrelse inkommit med begäran att Kommunfullmäktige i Österåkers kommun ska fatta beslut om att insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall ska ske via gemensamma insamlingsplatser inom hämtningsområdet skärgård.

Roslagsvatten har genom sitt uppdrag som renhållningsbolag i Österåkers kommun utrett hur insamlingssystemet i skärgården ska utvecklas för att uppfylla den nya förordningen, 2022:1274, om producentansvar för förpackningar på ett kostnadseffektivt, miljömässigt samt kundorienterat sätt.

En levande skärgård är en förutsättning för att stärka en hållbar utveckling. För att bevara och utveckla en skärgård där människor vill bo, leva och dit besökare vill komma, krävs en långsiktigt hållbar avfallshantering där både

sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensioner beaktas. För att möta upp denna vision och samtidigt möjliggöra en högre service anser Roslagsvatten att insamlingen behöver gå från insamling via säck till insamling vid gemensamma insamlingsplatser strategiskt placerade i skärgården. Först då kan erbjudanden om utsortering av inte bara restavfall och bioavfall utan också returpapper samt förpackningar (papper, plast, metall samt glas) tillhandahållas.

Roslagsvatten har under augusti månad utfört tre dialogmöten i Österåker kommuns skärgård, i syfte att samtala om framtidens avfallshantering. Dialogmötena genomfördes på Mjölkö, Vattersö samt Ingmarsö. Fokus på mötena var dialogen om hur avfallshanteringen skulle kunna utformas för att möta de reviderade lagkraven om förpackningsinsamlingen och skapa ett robust och pålitligt insamlingssystem med förbättrad arbetsmiljö.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen stödjer Österåker AB's förslag att insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall ska ske via gemensamma, strategiskt placerade, insamlingsplatser inom hämtningsområdet skärgård.

Insamling vid insamlingsplatser i skärgården kommer att starta 1 april 2026.

I och med att producentansvaret bibehålls och producenternas finansiella ansvar förstärks ska producenterna stå för kostnaderna för insamlingen och behandlingen av förpackningsavfallet. Kommunerna ska ersättas för sina kostnader av producenterna. Ersättningen bestäms utifrån Naturvårdsverkets föreskrift om ersättning.

Roslagsvattnens bedömning är att enligt Naturvårdsverkets schabloniserade ersättningsföreskrift kommer för Österåkers kommun den faktiska kostnaden att vara högre än den ersättning som kommer från Naturvårdsverket. Skillnaden, enligt prognos för 2024 vara -3,3 Mkr vilket också inkluderar upparbetade kostnader för 2023.

Över tid bör Naturvårdsverkets ersättningsföreskrift bli mer träffsäker samtidigt som kommunernas nya fastighetsnära förpackningsinsamlingssystem anpassas till den faktiska ersättningsnivån.

När den fastighetsnära insamlingen väl införs för helheten övergår insamlingen till implementeringsfasen. Kostnaden för förpackningsinsamling föreslås då i stället hanteras av då gällande avfallstaxa. Den ersättning som kommunen får för hanteringen av förpackningsavfallet från producentansvarsorganisationerna kommer då räknas av från renhållningsavgiften

Tidigare beredning

Österåkersvatten AB 2024-09-03

Österåkers Stadshus AB 2024-10-07

Bilagor

1. Styrelsemötesprotokoll, Österåkersvatten AB, 2024-09-03
2. Beslutsunderlag - Systemval för insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall från skärgården i Österåkers Kommun, Roslagsvatten, 2024-09
3. Utredning – Roslagsvatten, 2024-09
4. Protokollsutdrag Österåkers Stadshus AB, 2024-10-07

Staffan Erlandsson

Kommundirektör

Fredrik Nestor

Mark- och etableringsdirektör

Skickas till

Kommunstyrelsen

Österåkersvatten AB

Roslagsvatten AB